

Edibe- (Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın “Şıapsevdi” Romanı) **Kapalı**

Karakter Kasım Efendi ve Nakiye Hanım'ın kızı olan Edibe, baba baskısı sonucu cahil kalan, kadınlık özelliklerinden utanan, bilinçsiz, saf bir yaşam tercih eden bir felsefeye dayalı hayat yaşar. Babası tarafından Meftun'a satılan Edibe evliliğinde büyük zorluklar yaşar, uyum sağlayamaz. Fakat üzüntüsünden zamanla zihninde bir dönüşüme uğramaya başlar. Oldukça kıskanç olan Edibe, kocasının kendisini aldatmasına ve kendine sarf ettiği sözlere karşı başka erkeklerle görüşerek intikam aldığına inanır. Böylece Edibe de Meftun'u taklit ederek günah dediği yola girmiş olur.

Aktiviteler Edibe dini bütün vasıflarıyla öğrenmiş bir kız olarak, kocasına büyü yaptırmak ya da varsa bozmak adına gizli gizli eşine su içirtmeler, taş toplamalar ve muskalarla türlü yollar dener. Başarılı olamayınca Azize Hocası ile kafa kafaya verip sürekli dedikodu ederler. Ev ahalisi ile pek arası olmayan Edibe sonunda kınadığı görünmesi gibi olur. Kocasını aldatma planlarına Azize ile birlikte gider. Lebibe ile Mahir'i ve Meftun'u çekiştirirler.

Kişiler Genellikle Edibe'nin akıl hocası, arkadaşı, gönül yoldaşı olan Azize Hanım ile sıkı bir münasebet içinde olduğu görülür kimi zaman ise Hafız Molla Hanımın yanında görülür. Genellikle bu Hoca'nın dediklerini adeta tılsımlanmış gibi aptal gibi yapar.

ÖRNEK ANILAR

Bilinçsiz Edibe babasından öğrendiği usul ile sakatlığı sanki ilahi bir lütuf olarak görür. Kadınsı özelliklerini kullanması ayıp karşılanan Edibe, adı gibi edebine uygun davranmak zorunda olduğu için, giyinmez, süslenmez, yemez, içmez. Kör doğmadığına dahi üzülecek kadar bilinçsiz ve cahil olan Edibe babasının felsefe kuramını evlilikle birlikte çürüdüğüne görür: “Edibe giyinme, süslenme gibi kadınlara vergi isteklerden pek uzak olduktan başka körlük, kamburluk, topallık, çolaklık çeşidinden bir yaradılış kusuruyla doğmadığına pek üzüldü. Çünkü babasının: «Bu dünyadaki eksikliğin, sakatlığın öbür dünyada sevabı büyük olur, Allah sevdiği kulunu sakat yaratır» dediğini çok defa işitmişti.”

Saf Genel yapı olarak oldukça saf karakter sergileyen Edibe ne kocasının onu aldatmalarına ne de yaşadıklarına doğru bir tepki veremez. Zaten Edibe, babasının onca zenginliğine rağmen ekmeğini suya banıp doycak kadar da geri planda biridir: “Ekmeği sade suya batırıp yalnız böylece beslenmek gibi bir çeşit perhizi haftalarca sürdürdüğü çok olurdu.”

Sinik Kocasının ve ailesinin kendisi ile alay etmesine karşı bir şey yapamayan, içine atan, kimseye laf diyemeyen ezik, sessiz, sinik bir kişilik gösteren Edibe, yaşadıklarından kurtulmak için sürekli ağlayarak dua eder: “Yaşadığı kadar parmakları çatalla bıçağa dokunmamış olan gelin hanım, alafranga yemek yemeğe o kadar yabancıydı ki yaptığı tuhaflıklara Zarafet bile gülmekten kendini alamıyordu. Kocasının, çoluk çocuğun alaycı bakışları altında bir-iki lokma şey yedikten sonra yarı aç, yarı tok sofradan kalkıyor, boş odalara çekilip gizli gizli ağlıyor, uğradığı şu dayanılmaz halden kurtarması için yana yakıla Tanrı'ya yalvarıyordu.”

Kıskanç Kocasının kendisini sevdiğine inanmış olan Edibe, kocasının başka bir kadını sevmek fikrine dahi çıldırışçasına yanıt verir: “Azize Hanımın “Su perisi” için yaptığı korkunç açıklamalar üzerine Edibe'nin kadınlık gururu birdenbire taşıtı. Meftun kendisinden başka bir kadını sevmiş bulunsun! Sevda anılarını kutsamak için o namussuz kadının çıplak resmini evinde bir duvarın yüksek bir yerine övüne övüne assın! 0 dakikada Edibe'nin yüreğine ilk kıskançlık kurdu girdi. Biraz kızardı. Bozuldu.”

Pişman Kocasını Meftun'un kendisini aldattığından emin olan Edibe, çok üzülür, bunca süre zarfında ona inanmış bulunduğu için öfke buhranları geçirir ve onu Meftun'a veren babasına dahi kızarak pişmanlık duyar: “Azize Hanımın bu korkunç mantığına karşı gene yenilerek göz yaşlarıyla dedi ki: - Ne talihsiz başım varmış. Beni koca diye bu azgın herife nasıl verdiler bilmem ki... Dilerim Bari Huda'dan, efendi babam da ettiğini bulsun inşallah... Buna koca dememeli, artık başka bir ad bulmalı.”

Kopyacı Hayatında Meftun'dan öğrendiği şeyleri yadırgayan, günahkar gören, pişman olan Edibe, kocasının kendisini aldattığını gördükten sonra adeta bir dönüşüm yaşar ve demek bu tarz eşini aldatan kadınlar daha mutlu diyerek kocasını aldatma yolunu seçer, bu durum Meftun'u dahi şaşırtır: “En tuhafı, zorla boşadığım Edibe Hanımın benden aldığı koketriden derslerinden, umulmayacak bir gelişme göstererek, Azize Hanımla birlikte eve delikanlılar getirmişler. Bu rezaletleri konu komşu görmüş, ağırımdan Kasım'a inme inmiş.”